

Deel 8

Feesten van de HEERE

Grote Verzoendag

Hans van de Lagemaat

Inleiding

Op de tiende van de zevende maand is het de Grote Verzoendag¹. Dit is misschien wel een van de ernstigste dagen van het jaar in de Joodse kalender. Het woord dat op deze dag in de tekst een kernwoord is, is 'verootmoedigen'.

*'Alleen op de tiende dag van deze zevende maand is de Verzoendag. U moet een heilige samenkomst houden. U moet uzelf dan **verootmoedigen** en de HEERE een vuuroffer aanbieden. Op diezelfde dag mag u geen enkel werk doen, want het is de Verzoendag, om voor het aangezicht van de HEERE, uw God, verzoening voor u te doen. Voorzeker, iedere persoon die zich op diezelfde dag niet **verootmoedigt**, moet van zijn volksgenoten worden afgesneden. En elke persoon die op diezelfde dag enig werk verricht, die persoon zal Ik uit het midden van zijn volk ombrengen. U mag geen enkel werk doen. Het is een eeuwige verordening, al uw generaties door, in al uw woongebieden. Het moet voor u een sabbat zijn, een dag van volledige rust, en u moet uzelf **verootmoedigen**. 's Avonds, op de negende dag van de maand, moet u uw sabbat vieren, vanaf de avond tot aan de volgende avond.'* (Lev. 23:27-32).

Het doel van de Grote Verzoendag staat ook in deze verzen beschreven: 'om voor het aangezicht van de HEERE, uw God, verzoening voor u te doen.'

Bedenk dat Israël hier wordt aangesproken. Er wordt op die dag verzoening voor het volk bij de Heere gedaan. Aan het eind, als de hogepriester na zijn belangrijke werk uit het heiligdom voor het volk verschijnt, proclameert hij dat de zonden van het volk van het afgelopen jaar bedekt zijn.² De werkelijkheid die we in dit feest zien is

---

¹ De Bijbel noemt het eigenlijk alleen 'Verzoendag'. Omdat de term Grote Verzoendag zo in het taalgebruik is ingesleten gebruik ik deze benaming voor deze dag.

² Grote verzoendag, is in het Hebreeuws *jom kippoer*. *Kippoer* komt van *kafar*, bedekken.

de verschijning van de Heere aan Zijn volk in Zijn komst en de aankondiging dat hun verzoend zijn, zoals we dat bijvoorbeeld in Jesaja lezen.

*‘Troost, troost Mijn volk, zal uw God zeggen, spreek naar het hart van Jeruzalem en roep haar toe dat haar strijd vervuld is, dat **haar ongerechtigheid verzoend** is, dat zij uit de hand van de HEERE het dubbele ontvangen heeft voor al haar zonden.’ (Jes. 40:1, 2).*

Voordat ik hier meer over zeg, zullen we eerst naar het ritueel op die dag zelf kijken en naar een aantal zaken die er in Hebreeën over geschreven staan.

Het ritueel

Het ritueel op Grote verzoendag staat uitgebreid in de Bijbel beschreven. Geheel Leviticus 16 is hieraan gewijd. Puntsgewijs zal ik hier een aantal opmerkingen over maken.

1. De Heere spreekt tot Mozes over Grote verzoendag nadat de twee zonen van Aäron gedood zijn door vuur uit de hemel, nadat zij ‘vreemd vuur’ voor het aangezicht van de Heere wilden brengen. Ze kwamen met iets ‘wat Hij hun niet geboden had’ (Lev. 10:1).

Op de Verzoendag werd alles precies voorgeschreven hoe de Heere het hebben wilde. Enig eigen initiatief van de hogepriester zelf zou met de dood bestraft worden.

Hier ligt ook een les voor iedere Christen. De Heere heeft ons gezegd hoe Hij aanbeden wil worden: in Christus. Alles wat buiten Hem omgaat is ‘vreemd vuur’.

2. Aäron kreeg via Mozes de waarschuwing, dat hij niet zomaar op een willekeurig moment het Heilige der heilige binnen kon gaan (Lev. 16:2). Alleen op de Verzoendag mocht hij achter het voorhangsel in de nabijheid van de Heere komen, waar Hij

verscheen in een wolk. Ook op die ene keer van het jaar was dit aan strikte voorwaarden gebonden.

3. Alleen met een jonge stier als zondoffer en een ram als brandoffer mocht de hogepriester het heilige binnentreden (Lev. 16:3). De jonge stier was bedoeld als zondoffer voor hemzelf en voor zijn huisgezin (Lev. 16:6).
4. De hogepriester moest speciale kleren aandoen voor hij het heilige binnenging. Hij moest zich kleden in de heilige linnen klederen en hij moest zich reinigen (Lev. 16:4).
5. Van de vergadering van het volk zelf moest hij twee geitenbokken nemen ten zondoffer en één ram als brandoffer (Lev. 16:5).
6. Allereerst moest Aäron nu verzoening doen voor zichzelf en zijn huis. Daartoe moest hij de jonge stier slachten (Lev. 16:6, 11).
7. Van het brandofferaltaar moest hij een vuurschaal vol vurige kolen nemen en beide handen vol fijn gestoten geurig reukwerk en dat binnen het voorhangsel brengen. Dat reukwerk moest hij dan op het vuur leggen, zodat de wolk van het reukwerk het verzoendeksel bedekt (Lev. 16:12, 13)
8. Daarna moest hij het bloed van de jonge stier nemen, die voor hem en zijn huis tot zondoffer was geslacht, en met zijn vinger van dat bloed het verzoendeksel zeven keer sprenkelen (Lev. 16:14).
9. Daarna moest er verzoening voor het volk gedaan worden. Daar waren de twee bokken voor. Er werd geloot welk van de twee bokken geslacht moest worden (Lev. 16:7, 8). Nadat hij met het bloed van de jonge stier verzoening gedaan had voor zichzelf en zijn huis, moest hij de bok die daarvoor bestemd was, slachten

en met het bloed precies eender doen als hij gedaan had met het bloed van de jonge stier (Lev. 16:15).

10. Vervolgens moest hij weer naar buiten gaan, dus naar de voorhof en verzoening doen over het brandofferaltaar. Daartoe moest hij van het bloed van de jonge stier en het bloed van de bok nemen en het rondom op de horens van het altaar strijken en met zijn vinger zeven keer van het bloed daarop sprenkelen. Op deze manier werd het brandofferaltaar gereinigd en geheiligd van de onreinheden van de Israëlieten (Lev. 16:18, 19).
11. Pas nu was het tijd voor de overgebleven bok, die door loting in het leven was gebleven. Aäron moest zijn handen beide op de levende bok leggen en dan al de ongerechtigheden van de kinderen van Israël belijden. Al hun overtredingen en zonden werden zo op de kop van de bok gelegd en een man die daarvoor was aangesteld leidde de bok de woestijn in. Op die manier werden de zonden van het volk symbolisch ver verwijderd (Lev. 16:20, 21).
12. Hierna moest Aäron de tabernakel weer binnen gaan en zich weer omkleden. De heilige linnen klederen moest hij weer uitdoen en zijn gebruikelijke kleding weer aantrekken. Tussendoor moest hij zijn lichaam wassen (Lev. 16:23, 24).
13. Vervolgens moest hij weer naar buiten gaan, de voorhof in en de brandoffers voor zichzelf en voor het volk bereiden (Lev. 16:24).
14. Het vet van het zondoffer moest hij op het altaar verbranden (Lev. 16:25).
15. De man die de weggaande bok had weggebracht mocht de legerplaats pas weer inkomen nadat hij zich gewassen had (Lev. 16:26).

16. De resten van de jonge stier en de bok van de zondoffers moesten buiten de legerplaats verbrand worden. Hij die met dat werk belast was mocht pas weer terugkomen in het kamp nadat hij zijn kleren en zichzelf gewassen had (Lev. 16:27, 28).

Terwijl dit werk der verzoening in het heiligdom plaats vond op die tiende dag van de zevende maand moest het volk zich buiten de tabernakel verootmoedigen. Ook Leviticus 16 legt daar weer de klemtoon op.

*‘Dit is voor u tot een eeuwige verordening: u moet in de zevende maand, op de tiende dag van de maand, uzelf **verootmoedigen** en geen enkel werk doen, de ingezetene niet, en de vreemdeling die in uw midden verblijft, evenmin.’* (Lev. 16:29).

*‘Het is voor u sabbat, een dag van volledige rust, opdat u uzelf **verootmoedigt**. Dit is een eeuwige verordening.’* (Lev. 16:31).

Als Aäron in het heiligdom ging om verzoening te doen, mocht er niemand aanwezig zijn in de tabernakel. Er was niemand die hem bij al dit werk hielp. Hij deed het allemaal alleen. Israël stond buiten en verootmoedigde zichzelf.

We kunnen ons de spanning van die dag levendig voorstellen. Wat hing er allemaal van af?! Wat als de verzoening niet werd aangebracht? Wat als de offers niet werden geaccepteerd? Wat als de hogepriester iets fout deed voor het aangezicht van de Heere? De geschiedenis van Nadab en Abihu diende als afschrikwekkend voorbeeld (Lev. 10:1-7).

Wat een ontlading van spanning zal dat gegeven hebben als de hogepriester nadat hij verzoening teweeg had gebracht, levend en wel voor het volk verscheen. Wat een gejuich en vreugde zal er dan losgebarsten zijn.

Hebreeën

De brief aan de Hebreeën staat vol verwijzingen naar dit feest van de Heere. Het is onmogelijk om ze allemaal te bespreken, maar met het oog op de typologische betekenis en de plaats van dit feest in het godsdienstige jaar van Israël zal ik er ook hiervan een aantal puntsgewijs bespreken. Er worden zowel overeenkomsten als tegenstellingen genoemd.

Paulus schrijft deze brief aan Hebreeën, mensen die dus welbekend waren met de Verzoendag en voor wie de beelden die hij gebruikt niet al te veel uitleg behoeften.

1. De Heere wordt een barmhartig en getrouw Hogepriester genoemd om de zonden van het volk te verzoenen (Heb. 1:17). Het volk is Israël. Daarom staat er ook dat Hij in alles aan Zijn broeders gelijk moest worden.
Hij was gekomen om de zonden van het volk te verzoenen. Er was er maar één die dat kon doen en dat was de hogepriester. Dat kon ook maar op één dag van het jaar en dat was op de tiende van de zevende maand. Hier is dus duidelijk een verwijzing naar Grote Verzoendag.
2. Na de tussenliggende hoofdstukken 3 en 4:1-13 gaat de schrijver in 4:14 verder op het thema van de hogepriester die zijn werk deed op de Verzoendag.

‘Nu wij dan een grote Hogepriester hebben, Die de hemelen is doorgedaan, namelijk Jezus, de Zoon van God, laten wij aan deze belijdenis vasthouden.’ (Heb. 4:14).

De Hogepriester is Jezus, de Zoon van God. We zien hier hoe Hij de hemelen is doorgedaan. Hij is de tent van de samenkomst doorgedaan en Hij is achter het voorhangsel, waar Hij Zijn verzoenend werk doet.

We zien meermalen terug in deze brief dat Jezus als Hogepriester naar de ordening van Melchizedek achter het voorhangsel is. Voor de lezers van deze brief is dat ook de onwankelbare hoop; te weten dat Hij daar is.

*‘Opdat wij door twee onveranderlijke dingen, waarin het onmogelijk is dat God zou liegen, een sterke troost zouden ontvangen, wij die bij Hem de toevlucht genomen hebben om de hoop die voor ons ligt, vast te houden. Deze hoop hebben wij als een anker voor de ziel, dat vast en onwrikbaar is en reikt tot **in het binnenste heiligdom, achter het voorhangsel**. Daar is de Voorloper voor ons binnengegaan, namelijk Jezus, Die naar de ordening van Melchizedek Hogepriester geworden is tot in eeuwigheid.’* (Heb. 6:18-20).

De werkelijkheid van dit binnenste heiligdom, achter het voorhangsel, is voor het aangezicht van God.

*‘Want Christus is niet binnengegaan in het heiligdom dat met handen gemaakt is en dat een tegenbeeld is van het ware, maar in de hemel zelf, om **nu voor het aangezicht van God** te verschijnen voor ons’* (Heb. 9:24).

Omdat Hij daar is kunnen de gelovigen vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom naar de troon van de genade (Heb. 4:16), hetgeen het verzoendeksel was in het Heilige der heilige.

*‘Omdat wij nu, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, langs een nieuwe en levende weg, die Hij voor ons heeft ingewijd **door het voorhangsel**, dat is door Zijn vlees, en omdat wij een grote Priester hebben over het huis van God, laten wij tot Hem naderen met een waarachtig hart, in volle zekerheid van het geloof, nu ons hart gereinigd is van een slecht*

geweten en ons lichaam gewassen is met rein water.' (Heb. 10:19-22).

3. We zien in de Hebreeënbrief de Heere Jezus dus achter het voorhangsel in het Heilige der heilige. Daarop duidt ook de uitdrukking 'aan de rechterhand van God' die we in deze brief diverse keren tegenkomen.

*'Hij, Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, **Zich gezet aan de rechterhand van de Majesteit in de hoogste hemelen.'*** (Heb. 1:3).

*'En tegen wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd: **Zit aan Mijn rechterhand**, totdat Ik Uw vijanden neergelegd heb als een voetbank voor Uw voeten?'* (Heb. 1:13).

Dit is een belangrijk citaat uit Psalm 110.

*'De hoofdzaak nu van de dingen waarover wij spreken, is dit: Zo'n Hogepriester hebben wij, **Eén Die Zich heeft gezet aan de rechterhand van de troon van de Majesteit in de hemelen.'*** (Heb. 8:1).

*'Maar deze Priester is, nadat Hij één slachtoffer voor de zonden geofferd had, **tot in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand van God.'*** (Heb. 10:12).

*'Terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof. Hij heeft om de vreugde die Hem in het vooruitzicht was gesteld, het kruis verdragen en de schande veracht **en zit nu aan de rechterhand van de troon van God.'*** (Heb. 12:2).

Een ander aspect dat uit deze citaten naar voren komt is dat waar de hogepriester zijn werk staande deed (Heb. 10:11). De Heere Jezus is gezeten. Hij mocht, God Zelf zijnde, gaan zitten aan de rechterhand van God.

4. Een belangrijk gegeven waar Paulus in Hebreëën de nadruk op legt is het feit dat de Heere een priester is naar de ordening van Melchizedek. Het valt buiten het bestek van de bespreking van Grote Verzoendag om hier heel diep op in te gaan, maar een paar belangrijke punten wil ik wel noemen.

Waar het Paulus om gaat is dat deze Melchizedek in de Schrift genoemd wordt zonder vader, zonder moeder en zonder geslachtsrekening (Heb. 7:3). Wie deze Melchizedek ook was, dit is iets heel anders dan het Levitische priesterschap. Alleen de naam hiervan geeft al aan dat dit wel een geslachtsrekening heeft. Dit priesterschap stamt af van Levi, de derde zoon van Jakob. Hier was wel een vader en een moeder. Onder dit Levitische priesterschap heeft het volk Israël de wet ontvangen.

‘Als dan door het Levitische priesterschap de volmaaktheid bereikt had kunnen worden– want onder dit priesterschap had het volk de wet ontvangen– waarom was het dan nog nodig dat er een andere Priester naar de ordening van Melchizedek zou opstaan, Eén van Wie niet gezegd kan worden dat Hij naar de ordening van Aäron was?’ (Heb. 7:11).

Dit betekent dat de Heere Jezus helemaal geen priester kon zijn. Hij stamde naar het vlees immers uit de stam van Juda en uit Juda kwamen geen priesters voort.

‘Want Hij van Wie deze dingen gezegd worden, behoort tot een andere stam, waarvan niemand zich ooit tot de altaar dienst begeven heeft. Het is immers overduidelijk dat onze

Heere van Juda afstamt, over welke stam Mozes niets gezegd heeft in verband met het priesterschap.’ (Heb. 7:13, 14).

Hoe zit dat nu? Aan de ene kant wordt Christus vergeleken met de hogepriester onder het oude verbond, die ingegaan is in het heiligdom in de hemelen. Aan de andere kant was Hij een Priester van een hele andere orde.

Hebreeën 7 verklaart ons dit. Tussen de verzen die ik zojuist heb aangehaald staat het volgende:

‘Als het priesterschap verandert, vindt er immers ook noodzakelijkerwijs een verandering van de wet plaats.’ (Heb. 7:12).

Dus, zegt Paulus, er moet een verandering van wet hebben plaats gevonden. De Heere Jezus kon geen priester zijn volgens het Levitische priesterschap. Hij is wel Priester geworden naar de ordening van Melchizedek. Wat is dan die verandering van wet? Laten we de verzen 15 tot en met 21 eerst lezen:

‘En dit wordt nog veel duidelijker, als er naar het evenbeeld van Melchizedek een andere Priester opstaat, Die dat niet geworden is op grond van een wettelijk voorgeschreven afstamming³, maar uit kracht van onvergankelijk leven. Hij getuigt immers: U bent Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizedek. Want de terzijdestelling van het voorgaande gebod vindt plaats vanwege zijn zwakheid en nutteloosheid. De wet heeft namelijk niets tot volmaaktheid gebracht, maar de totstandbrenging van een betere hoop,

---

³ Dit is erg vrij, zo niet fout vertaald. In elk geval mist dit het punt wat Paulus wil maken volledig. De HSV wijt er wel een voetnoot aan. De SV heeft dit eerste gedeelte van vers 16 als volgt: *‘Die dit niet naar de wet des vleselijken gebods is geworden’ (Heb. 7:16).*

waardoor wij tot God naderen, doet dat wel. En in zoverre Hij geen Priester is geworden zonder het zweren van een eed— want zij zijn wel zonder het zweren van een eed priester geworden, maar Hij is het geworden met het zweren van een eed door God, Die tegen Hem gezegd heeft: De Heere heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: U bent Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizedek' (Heb. 7:15-21).

Paulus zegt hier dat het voorgaande gebod, de wet, terzijde is gesteld. Dat is de verandering van wet die is geschied. Hij is geen Priester geworden 'naar de wet van het vleeselijke gebod' maar uit kracht van onvergankelijk leven. Die nieuwe wet is de opstanding van Christus. De opstanding van Christus markeert een nieuw begin waar het oude geen plaats meer heeft. Het voorgaand gebod was zwak en nutteloos. Daarom is het terzijde gesteld. De wet kon niets tot volmaaktheid brengen. De opstanding van Christus is de betere hoop, waardoor wij tot God naderen en die wel tot volmaaktheid kan brengen.

De eedzwering waar het in dit Schriftgedeelte steeds om gaat is:

'U bent Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizedek.' (Heb. 7:17, 21).

Deze eed uit Psalm 110 wordt in Hebreeën 5 in verband gebracht met een citaat uit Psalm 2.

*'En niemand neemt die eer voor zichzelf, maar men wordt er door God toe geroepen, zoals Aäron. Zo heeft ook Christus Zichzelf niet de eer gegeven om Hogepriester te worden, maar Hij Die tot Hem heeft gesproken: **U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt.** Zoals Hij ook op een andere plaats zegt: U bent Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizedek.'* (Heb. 5:4-6).

‘U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt’, verwijst in de Schrift steeds naar de opstanding van Christus.⁴

De Heere Jezus is priester geworden na Zijn opstanding. Dat betekent het dat er een verandering van wet is. Dat betekent het dat Hij priester is geworden uit de kracht van onvergankelijk leven. Daarom staat er dat Hij Hogepriester is geworden nadat er tot Hem is gezegd: ‘Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.’ Daarom staat er in Hebreeën 7:28 ook dat het woord van de eed **na de wet** gezworen is.

*‘Want de wet stelt mensen, die met zwakheid behept zijn, aan als hogepriester. Maar het woord van de eed die **na de wet** gezworen is, stelt de Zoon aan, Die tot in eeuwigheid volmaakt is.’ (Heb. 7:28).*

Het grote verschil tussen het Levitische priesterschap en het priesterschap naar de ordening van Melchizedek is de opstanding van Christus. Daar zit de verandering van wet en die geeft dan ook zo’n onwrikbare hoop en onwankelbare belijdenis.

De Levitische priesters stierven allemaal. Daarom waren er daar ook zo veel van.

‘En zij zijn wel in groten getale priester geworden, omdat zij door de dood verhinderd werden altijd te blijven’ (Heb. 7:23).

Hij niet. Hij sterft niet meer. Zijn Priesterschap gaat ook niet op anderen over;

‘maar Hij, omdat Hij blijft tot in eeuwigheid, heeft een Priesterschap dat niet op anderen overgaat. Daarom kan Hij ook volkomen zalig maken wie door Hem tot God gaan,

---

⁴ Handelingen 13:33; Hebreeën 1:5.

omdat Hij altijd leeft om voor hen te pleiten.' (Heb. 7:24, 25).

Als ik daarom straks zal verwijzen naar de Hogepriester Die uit het heiligdom komt om Zich aan Zijn volk bekend te maken, dan is dat Degene Die tegen Johannes op Patmos zegt:

*'Wees niet bevreesd, Ik ben de Eerste en de Laatste, en de Levende, en **Ik ben dood geweest en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheid.** Amen.* (Opb. 1:17, 18).

5. In direct verband met het voorgaande punt staat het 'voor eens en altijd' van Hebreëen 7:27.

'Want zo'n Hogepriester hadden wij nodig: heilig, onschuldig, onbesmet, afgescheiden van de zondaars en boven de hemelen verheven. Hij heeft het niet nodig, zoals de hogepriesters, elke dag eerst voor zijn eigen zonden slachtoffers te brengen en pas daarna voor die van het volk. Want dat heeft Hij eens en voor altijd gedaan, toen Hij Zichzelf offerde.' (Heb. 7:26, 27).

De Hogepriesters onder de wet moesten iedere keer offers brengen voor zichzelf en voor het volk. Dat heeft Hij niet nodig; want Hij heeft dat allemaal gedaan toen Hij Zichzelf offerde.

6. Dit 'voor eens en altijd' wordt ook in andere teksten in Hebreëen benadrukt.

*'Hij is niet door bloed van bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed **eens en voor altijd** binnengegaan in het heiligdom en heeft daardoor een eeuwige verlossing teweeggebracht.'* (Heb. 9:12).

*'Want Christus is niet binnengegaan in het heiligdom dat met handen gemaakt is en dat een tegenbeeld is van het ware, maar in de hemel zelf, om nu voor het aangezicht van God te verschijnen voor ons, en dat **niet om Zichzelf dikwijls te offeren**, zoals de hogepriester elk jaar in het heiligdom binnengaat met bloed dat niet van hemzelf is. Want dan had Hij vanaf de grondlegging van de wereld dikwijls moeten lijden. Maar nu is Hij bij de voleinding van de eeuwen **eenmaal** geopenbaard om de zonde teniet te doen door het offer van Zichzelf. En zoals het voor de mensen beschikt is dat zij eenmaal moeten sterven en dat daarna het oordeel volgt, zo zal ook Christus, Die **eenmaal** geofferd is om de zonden van velen weg te dragen, voor de tweede keer zonder zonde gezien worden door hen die Hem verwachten tot zaligheid.'* (Heb. 9:24-28).

*'En iedere priester stond wel dagelijks te dienen en bracht vaak dezelfde slachtoffers, die de zonden toch nooit zouden kunnen wegnemen, maar deze Priester is, nadat Hij **één slachtoffer** voor de zonden geofferd had, tot in eeuwigheid gezeten aan de rechter hand van God.'* (Heb. 10:11, 12).

*'Want met **één offer** heeft Hij hen die geheiligd worden, tot in eeuwigheid volmaakt.'* (Heb. 10:14).

7. Het laatste punt dat ik uit Hebreëën noem met betrekking tot de Grote Verzoendag is de plaats waar de dieren, waarvan het bloed diende als verzoening voor de zonde, verbrand werden, namelijk buiten de legerplaats.

'Want van de dieren waarvan het bloed als verzoening voor de zonde door de hogepriester het heiligdom werd binnengedragen, werden de lichamen buiten de legerplaats verbrand. (Heb. 13:11).

Zie punt 16 onder het kopje 'het ritueel'.

Ook dit heeft een typologische betekenis en een praktische aansporing voor de Joodse gelovigen aan wie Paulus schreef.

'Daarom heeft ook Jezus, om door Zijn eigen bloed het volk te heiligen, buiten de poort geleden. Laten wij dan naar Hem uitgaan buiten de legerplaats en Zijn smaad dragen.'
(Heb. 13:12, 13).

De Heere Jezus wordt hier vergeleken met de offerdieren die smadelijk verbrand werden. Paulus spoort zijn lezers aan daar naartoe te gaan, buiten de poort, buiten het farizeïsche Jodendom met al haar lege instellingen en de smaad van Christus als het geslachte offerdier te dragen.

Het is onmogelijk om al het onderwijs van de brief aan de Hebreëen aangaande Grote Verzoendag kort samen te vatten. Ook dit boekje is daar niet toereikend genoeg voor. Het belangrijkste voor nu is om te onthouden dat Christus Hogepriester naar de ordening van Melchizedek is geworden door dood en opstanding. Dit verwijst ons onmiddellijk weer terug naar het feit dat Hij de Eerstgeborene is uit de doden, het Begin van een nieuwe schepping, de Eersteling.

De komst van Christus

Het voorgaande feest, de Gedenkdag van het bazuingeschal, kondigde ons de dag des Heeren aan. Gods stilzwijgen wordt verbroken en het geschal van de bazuinen barst los: de komst van de Heere is aanstaande.

Op Grote Verzoendag zien we Zijn daadwerkelijke komst. Grote verzoendag wordt ons uitgelegd in Hebreëen en daar zien we Christus in het heiligdom, achter het voorhangsel, gezeten aan de rechterhand van God.

Was het de bedoeling dat de hogepriester in het heilige der heilige bleef dralen? Moest hij daar blijven? Nee, als hij zijn werk daar had gedaan en het bloed der verzoening was gesprenkeld moest hij naar buiten komen.

Zo is Christus daar nu ook. Hij volbrengt daar het werk der verzoening; maar Hij zal daar niet altijd blijven. Er staan nog een aantal beloften voor Hem open. Het 'totdat' van Psalm 110:1 toont aan dat Christus niet altijd aan die verheven positie aan Gods rechterhand zal blijven.

'Een psalm van David. De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gemaakt zal hebben tot een voetbank voor Uw voeten.' (Ps. 110:1).

Daarom is Hij aan Gods rechterhand en Hij wacht:

'Verder wacht Hij op het tijdstip dat Zijn vijanden tot een voetbank voor Zijn voeten gemaakt worden.' (Heb. 10:13).

Er is een moment vastgesteld dat Hij Zijn koningschap op Zich zal nemen en dat Zijn vijanden zich aan Hem moeten onderwerpen. Dat is het moment dat Hij uit het heiligdom tevoorschijn treedt en Zijn volk Israël Hem zal zien in al Zijn heerlijkheid. Hiernaar, naar dit moment, verwijst ons Zacharia.

'Op die dag zal het gebeuren dat Ik alle heidenvolken die tegen Jeruzalem oprukken, zal willen wegvagen. Maar over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik de Geest van de genade en van de gebeden uitstorten. Zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben. Zij zullen over Hem rouw bedrijven, als met de rouwklacht over een enig kind; en zij zullen over Hem bitter klagen, zoals men bitter klaagt over een eerstgeborene. Op die dag zal in Jeruzalem de rouwklacht groot zijn, zoals de rouwklacht van Hadad-Rimmon in het dal van Megiddo.' (Zach. 12:9-11).

De Heere komt uit het heiligdom als de grote Hogepriester. Zijn vijanden worden tot een voetbank van Zijn voeten. Zijn eigen volk zal rouw bedrijven. Dat is de verootmoediging waarvan ik eerder liet zien dat het een essentieel onderdeel is van Grote Verzoendag. Dat het in deze tekst over de komst van de Heere gaat wordt duidelijk uit Openbaring 1:7, waarin naar Zacharia 12:10 en 11 wordt verwezen.

'Zie, Hij komt met de wolken, en elk oog zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben. En alle stammen van de aarde⁵ zullen rouw over Hem bedrijven. Ja, amen.' (Opb. 1:7).

Het was een wolk die Hem aan de ogen van Zijn discipelen onttrok toen Hij ten hemel voer en Zijn plaats aan Gods rechterhand innam. Als Hij uit het heiligdom terugkomt, overigens eveneens op de Olijfberg (Zach. 14:4), is het ook met de wolken.

Hoe mooi en volmaakt is de lijn in de kalender van de feesten van de Heere. In Pascha zagen we Lam geslacht. In Ongezuurde broden de Christus zonder zonde, waardoor het graf Hem niet kon houden. In Eersteling volgde daarom de opstanding van Christus en met Wekenfeest was er de verwijzing naar de opstanding van degenen die de Zijne zijn. Dan volgde er een lange stilte die verbroken werd door het geschal van de *sjofar* op de Gedenkdag van het bazuingeschal. Daarin wordt ons de laatste fase van Gods heilsplan op aarde aangekondigd. Grote Verzoendag toont ons de weg naar onder andere Jesaja 40 waarin God uiteindelijk tot Zijn doel gaat komen met Zijn volk Israël dat dan een zegen zal worden voor de wereld.

'Troost, troost Mijn volk, zal uw God zeggen, spreek naar het hart van Jeruzalem en roep haar toe dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is, dat zij uit de hand van de HEERE het dubbele ontvangen heeft voor al haar zonden. Een stem van iemand die roept in de woestijn: Bereid de weg van de HEERE, maak recht in de wildernis een gebaande weg voor onze God. Alle

---

⁵ Dit moet zijn: alle stammen van het land, nl. het land Israël.

dalen zullen verhoogd worden, alle bergen en heuvels zullen verlaagd worden; wat krom is, zal recht worden; wat rotsachtig is, zal tot een vlakte worden. De heerlijkheid van de HEERE zal geopenbaard worden, en alle vlees tezamen zal het zien, want de mond van de HEERE heeft gesproken. (Jes. 40:1-5).

Nu rest ons nog één feest: Loofhuttenfeest. Het kan niet veel anders zijn dan dat dit ons leidt naar de heilstijd die komt na de komst van de Heere Jezus.

Meer lezen?

Zie deel 9: Loofhuttenfeest

